

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/321/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116223706
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5116223706.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: s Autoleasing SK, s. r. o., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 46 806 491, právne zastúpený: Nosko & Partners s.r.o., so sídlom 811 03 Bratislava, Podjavorinskej 2, IČO: 36 860 107, proti žalovanému: G. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. - E. J., P. XXX/X, štátny občan SR, o zaplatenie 4.225,58 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 41Csp/93/2016-196 zo dňa 17. septembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca so žalovaným uzatvorili dňa 26.01.2014 zmluvu o úvere č. UDTA14/61000212, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru na financovanie kúpy motorového vozidla vo výške 3.402,40 €. Žalovaný si kúpil osobný automobil v cene 4.253 €, pričom uhradil priamou platbou 850,60 € a zvyšok kúpnej ceny motorového vozidla bol financovaný z poskytnutého úveru. Tento sa žalovaný zaviazal splatiť v 50 mesačných splátkach po 174,33 €, teda všetky splátky celkom vo výške 8.716,50 €. Prvá splátka bola splatná 26.02.2014 a ostatné vždy k 26. dňu v mesiaci. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, preto pri posudzovaní konkrétneho prípadu vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“). Po preskúmaní zmluvy zistil, že táto neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona, a to dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Termín konečnej splatnosti nemožno s určitosťou, bez pochyb, z doby trvania zmluvy ustáliť a nemožno ho nepochybné ustáliť ani z údaju o počte splátok 50, keď z obsahu zmluvy vyplýva, že dátum splatnosti prvej splátky je jeden mesiac po prevzatí vozidla a dátumom splatnosti ďalších splátok počnúc druhou splátkou sa rozumie deň, ktorého poradové číslo v rámci kalendárneho mesiaca zodpovedá poradovému číslu dňa prevzatia vozidla, pričom ak takýto deň v mesiaci nie je, prípadne dátum splatnosti na jeho posledný deň. Takéto vyjadrenie doby trvania zmluvy a najmä termínu konečnej splatnosti úveru nemožno považovať za konformné so zmyslom a účelom sledovaným takto zakotvenou podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ musí pri danej forme spotrebiteľského úveru už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy dôjde ku konečnej splatnosti jeho spotrebiteľského úveru, t.j. ktorým konkrétnym dňom, mesiacom a rokom. Keďže z tohto dôvodu sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, nepovažoval za nevyhnutné sa bližšie zaoberať aj ostatnými dôvodmi uvádzanými v súvislosti s absenciou náležitostí.

3. Žalobca si uplatnil nárok 4.255,58 €, z ktorého istina vo výške dlžných splátok úveru predstavovala 697,32 € a nesplateného zvyšku istiny 2.177,55 €, t.j. 2.874,87 €, ako to špecifikoval vo svojom

podaní z 29.12.2016. Z úverovej zmluvy a faktúry č. FVZA1430_140035 vyplývajú skutočne poskytnuté finančné prostriedky 3.402,40 € a žalovaný postupnými platbami zaplatil celkovo 3.486,60 €. Pri právnom závere, že žalovaný je povinný žalobcovi vrátiť len skutočne poskytnutú istinu, súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

4. Žalobu zamietol aj z dôvodu, že žalobcovi nemožno priznať uplatnený nárok vo výške 3.000,71 € pozostávajúci zo zmluvných pokút (400 € + 1.632,91 €), nákladov na vymáhanie (734,80 €), poistného (3 €), poplatku za predčasné ukončenie zmluvy (200 €) a poplatkov za upomienky (30 €), nakoľko tieto neboli so žalovaným dohodnuté priamo v zmluve, ale len v previazaných dokumentoch. Ak by sa žalobca chcel dôvodne domáhať týchto nárokov, musel by tieto dohodnúť so žalovaným ako spotrebiteľom priamo v zmluve. Suma 10 eur za každú upomienku určite nemôže byť adekvátnou náhradou za domnelé výdavky žalobcu spojené so spracovaním upomienky, ktorá je zväčša generovaná automaticky prostredníctvom elektronických prostriedkov. V tejto súvislosti by bolo prirodzené uplatnenie si vecných nákladov. Má za to, že pri celkovej výške úveru 3.402,40 € je neadekvátnym a neprimeraným zaťažením k výške úveru uplatňovať si zmluvné pokuty celkovo vo výške 2.032,91 €, t.j. len zmluvné pokuty sú vo výške 59% požičanej istiny. Zmluvné pokuty predstavujú sankcie klienta pre nesplnenie si akejkoľvek povinnosti vyplývajúcej z úverovej zmluvy za každú nesplnenú povinnosť riadne a včas a zároveň v prípade nesplnenia si akejkoľvek povinnosti sankcie vo výške zodpovedajúcej súčtu všetkých nesplatených splátok, t.j. v danej veci pokuta 200 € za neplnenie si splátok riadne a včas a 200 € za nesplnenie si povinnosti odovzdať vozidlo a 1.632,91 € ako súčet nesplnených splátok. Zároveň si uplatnil aj ďalšiu sankciu, a to 200 € za predčasné ukončenie zmluvy. Žalobca okrem sumy 4.336,60 € (850 + 3 486,60 €) priamo od žalovaného, získal predajom vozidla aj sumu 1.650 €, t.j. spolu 5.986,60 € pri hodnote vozidla 4.253 €, teda sumu o 1.733,60 € viac ako bola hodnota predávaného osobného motorového vozidla. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď žalovaný bol úspešná strana sporu, avšak tieto si neuplatnil a ani mu žiadne trovy konania nevznikli.

5. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca. Má za to, že zo zmluvy o úvere vyplýva počet dohodnutých úverových splátok, t.j. 50. Splátkový kalendár zo dňa 26.01.2014, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere a ktorý bol zo strany žalovaného podpísaný ďalej špecifikoval poradie a dátum splatnosti jednotlivých úverových splátok, ako aj termín konečnej splatnosti úveru, ktorý pripadol na deň 26.03.2018. Mal za to, že údaj o konečnej splatnosti úveru je uvedený zreteľne a jasne pre každého, t.j. aj pre priemerného spotrebiteľa. V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-42/15

nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej splátky zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Doba trvania zmluvy o úvere nepredstavuje konkrétny dátum, ale časovú periódu, ktorá je v konkrétnom prípade 50 mesiacov. Na údaj o dobe trvania zmluvy o úvere nadväzuje aj termín konečnej splatnosti úveru, ktorý je daný splatnosťou poslednej splátky v zmysle splátkového kalendára.

Žalovaný okrem splátkového kalendára pri podpise zmluvy o úvere bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré taktiež tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Tiež obdržal Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré podpísal

26.01.2014 a z ktorých tiež vyplýva doba trvania zmluvy o úvere (50 mesiacov). Podľa jeho názoru skutočnosti uvádzané v bode 17. a bode 18. rozsudku sa neopierajú o žiadne ustanovenie právneho predpisu a sú len akýmsi domnienkami, resp. konštatovaním súdu prvej inštancie týkajúcim sa výšky a štruktúry uplatňovaného nároku. Zdôraznil, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere na základe jeho žiadosti, pričom zmluva zodpovedala finančnému produktu a konkrétnym podmienkam, o ktoré prejavil záujem sám žalovaný, pričom podkladom samotnej zmluvy o úvere bola práve žiadosť o úver. Zmluva bola uzatvorená dobrovoľne a na základe slobodnej vôle žalovaného, pričom zmluva neobsahuje žiadne nekalé podmienky, ktoré by žalovaného ako spotrebiteľa nemali zaväzovať. Ani ochrana spotrebiteľa nemôže byť absolútna. Podľa jeho názoru zmluva netrpela absenciou žiadnej z podstatných náležitostí zmluvy o úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona a má za to, že na ostatné argumenty súdu prvej inštancie obsiahnuté v odôvodnení rozsudku, nie je možné prihliadať. Navrhuje rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov podľa § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Záver súdu prvej inštancie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným neobsahuje náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. f) zákona, a to uvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dobu trvania úveru, z ktorého dôvodu je úver bezúročný a bezpoplatkový, nie je správny.

9. Z preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako s dlžníkom spotrebiteľskú zmluvu o úvere dňa 26.01.2014, predmetom ktorej bola výška úveru 3.402,40 € a žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 50 mesačných splátkach po 174,33 €, pričom v zmluve boli platobné podmienky dohodnuté tak, že dátum splatnosti prvej splátky je jeden mesiac po prevzatí vozidla klientom od predajcu. Dátum splatnosti ďalších splátok počnúc druhou splátkou sa rozumie deň, ktorého poradové číslo v rámci kalendárneho mesiaca zodpovedá poradovému číslu dňa prevzatia vozidla klientom od predajcu. Ak takýto deň v mesiaci nie je, pripadne dátum splatnosti na jeho posledný deň.

10. V kontexte na vyššie uvedené odvolací súd poukazuje na novelu zákona č. 129/2010 Z.z. vykonanú zákonom č. 279/2017 Z.z. (článok XII. týkajúci sa zákona č. 129/2010 účinného od 01.01.2019), na základe ktorého došlo k vypusteniu niektorých právnych viet náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedených v § 9 ods. 2 zákona, okrem iného aj k vypusteniu termínu v § 9 ods. 2 písm. f) v platnom znení do 30.04.2018 - „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Dňom 01.05.2018 ustanovenie § 9 ods. 2 písm. d) zákona na základe novely prijatej zákonom č. 279/2017 Z.z. znie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa dôvodovej správy zákona č. 279/2017 Z.z., vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné z dôvodu záveru rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová. V zmysle uvedeného rozsudku zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES, a to vzhľadom k tomu, že touto smernicou sa zabezpečí úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov (v čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES je uvedené, že „členské štáty nesmú zachovávať ani zaväzovať vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice“).

11. Zmluva o spotrebiteľskom úvere môže obsahovať aj prípadné iné zmluvné podmienky zakotvené v čl. 10 ods. 2 písm. u) Smernice 2008/48/ES, avšak tieto podmienky musia byť individuálne dohodnuté so spotrebiteľom v rámci ich úverového zmluvného vzťahu, ako to vyplýva z bodu 57 predmetného rozsudku. Ustanovenie čl. 10 ods. 2 písm. u) Smernice 2008/48/ES by sa nemalo podľa bodu 58 rozsudku vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 uvedenej smernice.

12. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Na tento účel musia byť ustanovenia Smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť. (napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo 211/2017, 3 Cdo 56/2018)

13. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch po prijatí novely zákonom č. 279/2017 Z.z. vyžaduje, aby podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola doba trvania úveru a nevyžaduje už termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a to v súlade s čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES. V preskúmvanej veci zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala dobu trvania úveru v dĺžke 50 mesiacov. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že nebolo dôvodné vykladať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. tak ako to učinil súd prvej inštancie v bode 13. napadnutého rozsudku.

14. Pokiaľ ide o zamietnutie návrhu odôvodnené v bode 17. napadnutého rozsudku, odvolací súd uvedený považuje za zmätočné v kontexte s bodom 16.. V bode 16. sa poukazuje na to, že istina predstavuje dlžné splátky 697,32 € a nesplatený zvyšok istiny 2.177,55 €, teda spolu 2.874,87 €. V bode 17. sa konštatuje, že okrem toho sa žalobca domáhal ešte zmluvných pokút 400 €, 1.632,91 €, nákladov na vymáhanie 734,80 €, poistné 3 €, poplatok za predčasné ukončenie zmluvy 200 € a poplatky za upomienky 30 €. V zmysle žaloby sa žalobca domáhal celkovo zaplata sumy 4.255,58 €. Sčítaním istín v bode 16. a 17. predmetného odôvodnenia rozsudku vyplýva, že malo ísť celkovo o sumu 5.875,58 €. Z tohto dôvodu odvolací súd považuje odôvodnenie v tejto časti za zmätočné a nepreskúmateľné, a preto i v tomto bode bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené.

15. Vychádzajúc z konštatovaného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu, ako aj špecifikáciu výšky uplatňovaného nároku žalobcom.

16. Podľa § 396 ods. 3 CSP je potrebné opätovne rozhodnúť aj o trovách doterajšieho konania.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)